

Școli Prietenoase cu Natura (SPN)

**Ediția VIII
2023 - 2024**

Regulamentul programului

18.09.2023

Cuprins

Instituții de învățământ eligibile.....	3
Locul de desfășurare a activităților.....	3
Echipa de program la nivel de instituție de învățământ și sarcinile aferente.....	4
Activitățile programului.....	4
Desfășurarea concursului Olimpiada speciilor.....	9
Participanți concurs.....	9
Calendarul concursului.....	10
Premii.....	12
Graficul de desfășurare a programului.....	13
Dispoziții finale.....	13
Bibliografie.....	14

Regulament

Organizator: Societatea Ornitologică Română, în continuare SOR

Scurtă descriere: Programul Școli Prietenoase cu Natura, în continuare SPN, are ca scop educația pentru natură și protejarea biodiversității din sate și orașe. Participarea în program este gratuită, dar condiționată de înregistrare. Deși în mod ideal activitățile unei SPN ar trebui să se desfășoare continuu, fără a ține cont de vacanțe, perioada de desfășurare a prezentului program se suprapune cu anul școlar, timp în care instituțiile de învățământ realizează activități de sprijinire a biodiversității, respectând indicațiile din materialele incluse în Bibliografie. La sfârșitul anului școlar activitățile se raportează prin completarea formularului de raportare și se documentează cu câte 1 fotografie. Instituțiile de învățământ care derulează corect minim 5 activități din lista propusă sunt premiate cu plăcuța programului sau sunt certificate în vederea menținerii titlului de Școală Prietenoasă cu Natura.

Pagina proiectului: <https://www.sor.ro/proiect/scoli-si-gradinite-prietenoase-cu-natura/>

Instituții de învățământ eligibile

1. școli
2. structuri școlare
3. palate ale copiilor

NOUTATE: Atenție! Nu au voie să înregistreze o instituție de învățământ timp de 3 ani:

- cadrele didactice care, deși s-au înregistrat la 3 ediții ale programului, nu au predat raportul
- cadrele didactice care nici după al 3-lea an de participare nu reușesc să obțină plăcuța de recunoaștere a programului
- sarcinile cadrului didactic coordonator, inclusiv înregistrarea instituției de învățământ, pot fi preluate de un alt profesor/învățător din școala respectivă.

Locul de desfășurare a activităților

Activitățile se realizează în incinta instituțiilor de învățământ, cu excepția ieșirilor pe teren sau participărilor la diferite evenimente. În cazuri excepționale activitățile se pot derula:

- și în parcul localității (dacă instituția de învățământ nu dispune de spațiu verde), dar numai cu acceptul SOR și al primăriei;
- și de la domiciliul elevilor în urma instrucțiunilor on-line oferite de către cadrele didactice.

Echipe de program la nivel de instituție de învățământ și sarcinile aferente

- **1 cadru didactic coordonator:**

- înregistrează instituția de învățământ
- ține legătura cu responsabilul programului de la SOR
- trimite părinților Regulamentul programului
- înștiințează cadrele didactice participante cu privire la informațiile primite pe e-mail de la SOR și distribuie materialele în format electronic sau informează despre posibilitatea de descărcare a acestora de pe pagina proiectului
- coordonează derularea activităților
- realizează activități împreună cu elevii
- completează și trimite raportul pe adresa educatie@sor.ro
- eliberează diplome pentru participanții concursurilor on-line organizate de SOR folosind modelul oferit de organizatori

- **Cadre didactice participante:**

- sprijină activitatea cadrului didactic coordonator
- realizează activități împreună cu elevii

- **Elevi:**

- derulează activitățile sub supravegherea directă sau indirectă a cadrelor didactice

Atenție! Programul nu se adresează doar câtorva elevi din clasă sau unei singure clase din instituția de învățământ. Se recomandă implicarea în activități a cât mai multor clase.

Pentru o comunicare mai eficientă, întrebările și neclaritățile vă rugăm să le trimiteți prin e-mail, pe adresa educatie@sor.ro, prin completarea a subiectului mesajului și specificarea denumirii instituției de învățământ înregistrate.

Activitățile programului

Fiecare instituție de învățământ trebuie să deruleze corect minim 5 activități, minim câte una din fiecare grup din lista prezentată în Tabelul 1, în vederea câștigării plăcuței de recunoaștere a programului sau certificării pentru menținerea titlului de Școală Prietenoasă cu Natura.

Activitățile programului nu se suprapun (de ex. activitățile de plantare se realizează în cadrul activităților din grupul 2 și nu se pot raporta pentru alt grup de activități, activitatea Ziua păsărilor se realizează în cadrul activităților din grupul 4 și nu se pot raporta pentru alt grup de activități).

Lista activităților se regăsește mai jos, în Tabelul 1.

În cursul realizării activităților, instituțiile de învățământ **TREBUIE să respecte indicațiile din materialele incluse în Bibliografie și Ghidul activităților.**

Activitățile programului se documentează cu 1 fotografie realizată în timpul desfășurării activităților, în anul școlar curent.

Tabel 1. Lista de activități a programului

Nr.	Grup de activități obligatorii	Activități la alegere	Documentare	Perioada de realizare a activităților
1 HRĂNIRE	Hrănirea păsărilor în timpul iernii și realizarea unei liste a speciilor care au fost observate la hrănitore		1 fotografie	noiembrie-martie
2 PROTECȚIE	O activitate la alegere dintre cele numerotate 2.1 - 2.2	2.1 Prevenirea coliziunii păsărilor cu geamurile prin amplasarea de autocolante cu formă și cromatică variate, pe geamuri	1 fotografie	noiembrie-mai
		2.2 Plantare specii de plante (flori, arbori, arbuști autohtoni) prietenoase cu viețuitoarele	1 fotografie	octombrie-noiembrie sau februarie-aprilie
3 SPRING ALIVE	Participarea la programul Spring Alive printr-o activitate la alegere dintre cele numerotate 3.1-3.7	3.1 Participarea la concursul de desene – regulamentul se va anunța ulterior prin e-mail		se anunță pe parcurs
		3.2 Organizarea „Zilei Rândunicii” în luna mai, cu accent asupra diferențelor dintre rândunică și lăstun de casă și dintre cuiburile acestora.	1 fotografie	mai
		3.3 Organizarea „Zilei Cucului” în luna aprilie	1 fotografie	aprilie
		3.4 Organizarea „Zilei Prigoriei” în luna mai	1 fotografie	mai
		3.5 Organizarea unor activități cu tematica „Serbarea primăverii și a naturii”	1 fotografie	martie-mai
		3.6 celebrarea „Zilei Mondiale a Păsărilor Migratoare” din 10 mai prin: 3.6.1 raportarea numărului de cuiburi de lăstun		mai

		<p>de casă/rândunică existente sub streșina școlii/în clădirile anexe sau la domiciliul elevilor, conform metodologiei, prin completarea unui formular on-line</p> <p>3.6.2 alte activități legate de această zi</p>	<p>3.6.1. cu specificarea numelui persoanei care realizează raportarea</p> <p>3.6.2. cu 1 fotografie</p>	
		<p>3.7 Alte activități în cadrul Spring Alive ex. Specii de păsări migratoare, migrația de primăvară a păsărilor, tema anului, care se anunță la începutul primăverii</p>	<p>1 fotografie</p>	<p>martie-mai</p>
<p>4 BIODIVERSITATE</p>	<p>O activitate la alegere dintre 4.1 - 4.14</p>	<p>4.1 activitate cu tematica Toamna în natură (observarea migrației de toamnă a păsărilor, prezentări despre începerea hibernării la unele mamifere, prezentarea plantelor în sezonul rece, producerea semințelor etc.)</p>	<p>1 fotografie</p>	<p>octombrie-decembrie</p>
		<p>4.2 realizarea activității “Crește-ți propria hrănitoare” prin plantare tigvă (<i>Lagenaria siceraria</i>)</p>	<p>1 fotografie</p>	<p>martie-mai</p>
		<p>4.3 amplasare cuib artificial cu dimensiunile</p>	<p>1 fotografie</p>	<p>octombrie-aprilie</p>

	recomandate în materialele incluse în Bibliografia obligatorie. Se îndepărtează toate “căsuțele pentru păsări” amplasate deja, care nu au dimensiuni corespunzătoare. Dacă cuibul artificial amplasat în anii anteriori a fost acceptat de către SOR, nu mai trebuie amplasat un nou cuib, ci igienizat la sfârșitul iernii (se îndepărtează vechiul material de cuibărire).		
	4.4 amplasare material de cuibărire	1 fotografie	februarie-mai
	4.5 amenajare sursă de noroi pentru lăstun de casă, rândunică	1 fotografie	martie-mai
	4.6 instalare raft de protecție sub cuiburile de lăstun de casă, rândunică	1 fotografie	octombrie-februarie
	4.7 amplasare adăpătoare	1 fotografie	octombrie-mai
	4.8 amplasare baie de nisip	1 fotografie	octombrie-mai
	4.9 amenajare refugiu pentru amfibieni, reptile	1 fotografie	octombrie-noiembrie sau martie-mai
	4.10 amenajare adăpost pentru arici	1 fotografie	octombrie-noiembrie sau martie-mai
	4.11 realizare hotel pentru insecte	1 fotografie	octombrie-noiembrie sau martie-mai
	4.12 realizare și utilizare cutie de compost	1 fotografie	octombrie-mai
	4.13 participare la activități, evenimente organizate de SOR sau concursuri lansate de SOR (se anunță pe parcurs), altele decât cele incluse în programul Spring Alive sau	1 fotografie	octombrie-mai

		<p>Olimpiada speciilor</p> <p>4.14 celebrarea uneia dintre zilele legate de natură din lista de mai jos, prin poster, prezentare, excursie în care se realizează o listă de specii (păsări, insecte, plante) etc.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>2 februarie:</u> Ziua Mondială a Zonelor Umede Ziua Internațională a Ariciului • <u>10 martie:</u> Ziua Polenizatorilor • <u>22 martie:</u> Ziua Mondială a Apei Ziua Vrăbiilor • <u>15 martie – 15 aprilie:</u> Luna Pădurii • <u>1 aprilie:</u> Ziua Păsărilor • <u>10 mai:</u> Ziua Păsărilor și Arborilor 	1 fotografie pentru fiecare zi marcată	conform zilelor prestabilite
5 OLIMPIADA	Participare la Olimpiada speciilor	Concurs online organizat pe pagina http://quizz.sor.ro/	nu trebuie documentată prin fotografie, obținem lista participanților de pe pagina	ianuarie-mai

Desfășurarea concursului Olimpiada speciilor

Tip concurs: on-line, în etape, cu participare individuală pe 6 categorii: clasele I-II, clasele III-IV, clasele V-VI, clasele VII-VIII, clasele IX-X, clasele XI-XII. Concursul Olimpiada speciilor va fi organizat pe pagina <http://quizz.sor.ro/>

Numărul variantelor de răspuns diferă în funcție de categorie, iar numărul speciilor în funcție de etapă, conform tabelului de mai jos:

Categorია/ clase	Nr. variante de răspuns	Nr. specii/etapă		
		Etapa județeană	Etapa regională	Etapa națională
I-II	4	23	40	54
III-IV	6	23	40	54
V-VI	4	53	60	73
VII-VIII	6	53	60	73
IX-X	4	73	78	91
XI-XII	6	73	78	91

Scop: recunoaștere specii pe baza imaginilor. Lista specifică pentru fiecare categorie se găsește în Anexa 1.

Participanți concurs:

- minim 5 elevi cu rezultate validate din fiecare instituție de învățământ înregistrată în program + **OBLIGATORIU** participarea cadrului didactic coordonator la cel puțin una din testele etapei județene cu rezultate validate
  - rezultate validate = completarea corectă a datelor personale, a fiecărui câmp în cursul înregistrării, actualizarea anuală a datelor personale (de ex. clasa), rezolvarea **doar o singură dată** a testului specific categoriei, cu excepția cadrelor didactice, care pot rezolva testul specific claselor în care predau
  - se validează testele pentru participanții care au rezolvat testele din fiecare etapă doar de pe un singur cont creat și activ pe pagina quiz cu o adresă de e-mail validă, personală sau a părintelui.
- cadrele didactice: pot să rezolve oricare sau toate testele de concurs disponibile, iar dacă îndeplinesc rolul de cadru didactic coordonator în mai multe instituții de învățământ se acceptă crearea unui singur cont cu datele uneia dintre instituțiile de învățământ și rezolvarea unui singur test.

- pot participa și elevi care nu provin din școli înregistrate în programul SPN. În acest caz, ei sunt rugați să ne trimită adresa lor de mail pe educatie@sor.ro, astfel încât să le putem trimite rezultatele.

Calendarul concursului:

Concursul se desfășoară fără înscriere (se crează doar cont pe pagina quizz.sor.ro), rezolvarea testului echivalează cu înscrierea și participarea la concurs.

- etapa locală: decembrie. Perioada exactă se stabilește de fiecare instituție în parte. Etapa locală a concursului presupune pregătirea la nivel local pentru concurs, prin diferite metode alese de cadrele didactice (realizarea de materiale despre specii de către elevi, citit informații despre specii pe paginile web SOR, căutat imagini cu speciile din listă, exersare pe platforma quizz.sor.ro etc.) fără să fie necesară rezolvarea unui test pe pagina quizz.sor.ro. Cadrul didactic coordonator stabilește cine va reprezenta școala pe baza dorinței și prestației elevilor. Etapa locală a concursului presupune și crearea conturilor pe platforma quiz. Testele oficiale pe platforma quiz vor fi vizibile începând cu etapa județeană în perioadele de mai jos:

- etapa județeană: **15 – 26 ianuarie 2024**
- etapa regională: **4 – 8 martie 2024**
- etapa națională: **8 – 12 aprilie 2024**

Afișare rezultate provizorii: etapa județeană: până în data de 6 februarie 2024, etapa regională: până în data de 18 martie 2024, etapa națională: până în data de 19 aprilie 2024

Depunere contestații: începând cu ziua afișării rezultatelor provizorii până la ora 23:59 a zilei lucrătoare următoare. Contestațiile se trimit pe adresa educatie@sor.ro.

Afișare rezultate finale: etapa județeană: 9 februarie, etapa regională: 21 martie, etapa națională: 23 aprilie.

Trecerea de la un nivel la altul: se realizează separat la fiecare ciclu de concurs, dar împreună pentru limba română și maghiară, în ordinea descrescătoare a notei.

NOUTATE: La această ediție a programului, procedura de trecere de la o etapă la alta este următoarea:

Nota minimă pentru a trece de la etapa județeană la etapa regională este 8.

Nota minimă pentru a trece de la etapa regională la etapa națională este 9.

Astfel, toți elevii cu nota minim 8, respectiv 9 (inclusiv) vor trece în etapele următoare, din fiecare județ, respectiv fiecare regiune, indiferent de limba în care au rezolvat testul și vor participa la următoarea etapă de concurs.

Selectarea câștigătorilor se va realiza la etapa națională în funcție cele mai bune rezultate pentru fiecare categorie. În etapa națională se vor acorda 3 premii (I, II și III) și 2 mențiuni

pentru fiecare categorie. În caz de egalitate, departajarea se va face în funcție de timpul de rezolvare a testului.

Se elimină din concurs elevii care:

- rezolvă testele/același test de pe mai multe conturi
- rezolvă testele și din alte grupe de vârstă decât cea specifică vârstei lor
- nu-și asumă numele și prenumele – acestea trebuie să fie scrise așa cum apar în carnetul de elev, respectiv certificatul de naștere (nu e nevoie să folosească diacritice)
- nu completează toate câmpurile în cursul înregistrării
- nu se validează nici rezultatul cadrului didactic coordonator dacă nu s-au completat toate câmpurile în cursul înregistrării. Cadrele didactice care coordonează derularea programului în mai multe instituții de învățământ își creează un singur cont, alegând una din școlile unde își desfășoară activitatea.

ATENȚIE: elevii ajunși în etapele regionale/naționale care își uită parolele și nu le pot recupera, își pierd dreptul de a participa la următoarea etapă a Olimpiadei speciilor.

Raportarea activităților

Activitățile realizate de către elevi la nivelul instituției de învățământ se documentează cu câte o fotografie, realizată în anul școlar current. Fotografiile care documentează realizarea activităților și formularul de raportare se trimit către organizatori în perioada 20 mai – 30 iunie.

Rapoartele se vor accepta doar în cazul în care se țin cont de regulile și indicațiile prezentate în formularul de raportare (redenumirea fotografiilor, completarea informațiilor etc.). Rapoartele care conțin fotografii sau date preluate din alte surse, nu vor fi acceptate.

Premii

1. Instituții de învățământ

1.1. Plăcuța Școli Prietenoase cu Natura (Anexa 3): reprezintă premiul instituțiilor de învățământ care nu au câștigat până acum plăcuța de recunoaștere a programului și în acest an școlar derulează, raportează corect și la timp minim 5 activități obligatorii, câte una din fiecare categorie de activitate din lista prezentată în Tabelul 1. Plăcuța va putea fi amplasată la vedere, în incinta școlii.

1.2. Certificare: instituțiile de învățământ care au câștigat deja plăcuța programului, trebuie să se certifice anual, pentru a-și menține titlul de Școală Prietenoasă cu Natura. Certificarea constă în derularea și raportarea activităților, similar participării la program pentru prima dată, fără însă a fi eligibile pentru câștigarea unei noi plăcuțe la sfârșitul anului școlar.

1.3. Panoul Școli Prietenoase cu Natura (Anexa 4): reprezintă premiul instituțiilor de învățământ care timp de 5 ani consecutivi sau 5 ani cu întreruperi pe parcursul a 7 ani, derulează și raportează în mod corect și la timp cele 5 activități minim obligatorii ale programului (în primul an câștigă plăcuța și se certifică pentru menținerea titlului câștigat timp de 4 ani). Panoul se amplasează în curtea instituției de învățământ.

NOUTATE: fiecare instituție de învățământ cu raport acceptat beneficiază de adeverință pentru activitățile corect derulate. Nu se eliberează adeverința instituțiilor de învățământ ale căror rapoarte au fost respinse conform prevederilor formulate în Regulamentul și Formularul de raportare.

Adeverința de înscriere:

NOUTATE: Adeverința de înscriere în program se eliberează, doar acelor instituții de învățământ, înscrise și acceptate în programul educativ Școli prietenoase cu natura, ediția VIII, care au minim 1 reprezentant la trainingul online, din perioada 6-10 noiembrie. Înscrierea la training se realizează completând data dorită cu ocazia înscrierii în program. Adeverințele de înscriere se vor elibera după validarea participării la trainingul online, în cursul lunii noiembrie 2024.

2.Elevi:

Se acordă 3 premii (I, II și III) și 2 mențiuni la fiecare categorie pentru câștigătorii ETAPEI NAȚIONALE a Olimpiadei speciilor. Premiile vor consta în diplome, pachete de cărți și rechizite și se vor trimite câștigătorilor până la sfârșitul anului școlar.

Atenție: SOR nu eliberează diplome pentru restul concurenților indiferent de nota obținută la un anumit nivel al concursului, dar organizația pune la dispoziția cadrelor didactice coordonatoare modele de diplomă, care vor putea fi atribuite elevilor de către cadrele didactice.

Graficul de desfășurare a programului

1. Lansarea: 18 septembrie 2023
2. Înregistrarea se realizează între 18 septembrie – 20 octombrie 2023 prin completarea Formularului de înregistrare on-line disponibil pe pagina proiectului, meniul **ÎNSCRIERE**

Atenție: Locul acordului de colaborare va fi preluat de către o adeverință de participare eliberată după participarea la trainingul online în perioada (6-10 noiembrie 2023) de către organizatori, pentru instituțiile de învățământ acceptate în program.

Atenție! se recomandă înregistrarea doar a acelor instituții de învățământ, care într-adevăr doresc să deruleze activitățile și să predea raportul

ATENȚIE: înregistrați instituțiile de învățământ cu denumirea și adresa unde planificați să desfășurați activitățile programului SPN, respectiv completați în Formularul de raportare cu datele școlii unde s-au desfășurat activitățile programului

3. Desfășurarea activităților: de la data înregistrării – 17 mai 2024
4. Raportarea: prin completarea Formularului de raportare: 20 mai 2024– 30 iunie 2024
5. Evaluarea rapoartelor și eliberarea adeverințelor: iunie - iulie 2024
6. Trimiterea adeverințelor în format electronic: iulie 2024
7. Trimiterea plăcuțelor prin poștă: începutul lunii septembrie 2024
8. Lansarea unei noi sesiuni: octombrie 2024

Dispoziții finale

SOR își rezervă dreptul să completeze sau să modifice prezentul regulament, cu condiția anunțării prin e-mail a instituțiilor de învățământ înregistrate.

Mai multe detalii pe pagina SOR: www.sor.ro sau pe adresa de e-mail: educatie@sor.ro

Responsabil program **Școli Prietenoase cu Natura**: Kinga Cîmpan

Bibliografie

Bibliografie

În cursul realizării activităților instituțiile de învățământ TREBUIE să respecte recomandările specificate în următoarele materiale:

1. Ghidul activităților
2. materialele în format electronic disponibile pe pagina proiectului Școli și Grădini

Prietenoase cu Natura, meniul Materiale

Se acceptă recomandările și din:

Orbán Zoltán (2017): Prietenii Păsărilor. Editura Casa, Oradea, 240 pp.

Orbán Zoltán (2013): Madárbarátok könyve. Cser Kiadó, Budapest, 240 pp.

Orbán Zoltán (2019): Madábarátok nagykönyve. Cser Kiadó, Budapest, 332 pp.

Bibliografie determinatoare

1. Delin, H., Svensson, L. & Societatea Ornitologică Română (2016): Păsările din România și Europa. Determinator Ilustrat Philip's. Philip's, 320 pp.
2. Eisenreich, W., Handel, A. & Zimmer, U. E. (2015): Állat- és növényhatározó természetjáróknak. Móra Könyvkiadó pp. 560
3. Eisenreich, W., Handel, A. & Zimmer, U. E. (2018): Determinator de plante și animale. Editura Casa, 561 pp
4. Kósa F., Domșa C., Benkő Z., Veres-Szászka J., (2021): Atlasul păsărilor Clujului, 164 pp.
5. Kósa F., Domșa C., Benkő Z., Veres-Szászka J., (2021): Kolozsvár madarainak atlasza, 164 pp.
6. Szabó D. Z., Kelemen, A. M., Miholcsa, T. & Daróczi, Sz. (2010): Păsări comune din România. Gloria, 107 pp.
7. Szabó D. Z., Kelemen, A. M., Miholcsa, T. & Daróczi, Sz. (2014): România gyakori madarai. Exit Kiadó, 112 pp.
8. Singer, D. (2016): Madarak az etető körül. Sziget Könyvkiadó, 128 pp.

Bibliografie suplimentară

1. Biblioteca virtuală a naturii: <http://www.pasaportnatura.ro/>
2. Școli verzi: <http://www.scoliverzi.ro/>
3. Hangyasuli: http://zoldszekely.ro/hu/ht/hangyasuli_tananyagok
4. BirdID: <https://www.birdid.no/>
5. Hortieco: www.hortieco.ro